

UN STRĂLUCIT SAVANT, DIPLOMAT ȘI MANAGER DOCTORUL HABILITAT, PROFESORUL UNIVERSITAR VICTOR ȚVIRCUN LA 60 DE ANI

Născut la 18 octombrie 1955 în orașul Chișinău.

**Istoric, pedagog, domeniul de cercetare: cantemirologia, istoria militară.
Doctor habilitat în științe pedagogice (2013), profesor universitar (2007).**

Doctorul habilitat, profesorul universitar Victor Țvircun este o personalitate bine cunoscută în știință, cultură, pedagogie și management nu numai la noi în țară, dar și departe de hotarele ei. Grație lucrărilor științifice, care alcătuiesc peste 230 de publicații, inclusiv 18 monografii editate în Republica Moldova, România, Turcia, Belarus, Federația Rusă, Ucraina, Franța, Liban, Germania etc., multe din care au fost prezentate, unele în premieră absolută, la circa 70 de congrese, conferințe, simpozioane științifice naționale, regionale și internaționale, savantul a câștigat o recunoștință largă în societate.

În domeniul istoriei, V. Țvircun a descoperit și introdus în circuitul științific valoroase documente ce țin de Istoria Moldovei, Istoria Universală, precum și de istoria vieții și activității multilaterale a ilustrului savant și enciclopedist Dimitrie Cantemir. Numeroase articole și monografii dedicate vieții marelui domnitor moldovean au contribuit esențial la constituirea unei direcții noi în știința istorică – cantemirologia. Datorită publicațiilor sale opera și activitatea acestei distinse personalități a fost scoasă dintr-un cadru național îngust și privită printr-o optică mult mai largă, ceea ce i-a adus faima de savant enciclopedist, înscriindu-l printre cei mai străluciți exponenți ai culturii și ai principalelor curente de gândire științifică europeană. Este greu de găsit o lucrare, dedicată lui Dimitrie Cantemir, care a apărut în ultimul deceniu, unde să nu fi fost referințe la publicațiile lui V. Țvircun.

Aceste studii științifice, alături de promovarea cunoștințelor obiective și veridice despre ilustrul savant și domnitor al Țării Moldovei în lume, au și altă

conotație – afirmă maturizarea științei istorice din Republica Moldova. Marele savant istoric român, acad. Dan Berindei, scrie despre lucrarea lui Victor Țvircun *Viața și destinul lui Dimitrie Cantemir* (București: Litera, 2015), că aceasta „...reprezintă în sine prin informația și conținut, prin nenumăratele și competențele observații critice, prin prețioase detalii pe care le găsim, într-un cuvânt prin știința și pasiunea pe care o dovedește autorul, o realizare care merită aprecieri laudative. Avem în față o carte utilă, care se adaugă realizărilor de până acum ale autorului și care se va dovedi de mare utilitate în studierea problemelor cantemirologice”.

În domeniul științei pedagogice V. Țvircun a întemeiat o direcție absolut nouă de cercetare – „Valorificarea criteriului istoricității în pedagogie”. După mai multe aprecieri ale colegilor, publicațiile sale constituie „o apariție inedită în literatura de specialitate din domeniul educației din Republica Moldova, precum și din România, fiind o veritabilă contribuție științifică”. Acest ciclu de lucrări științifice fundamentează un nou domeniu al pedagogiei – chronopedagogia – realizând o abordare combinată (temporalitatea și pedagogia) a educației ca fiind un proces de utilizare a realizărilor și orientărilor repetabile în timp ca factor de eficiență.

Domeniul respectiv are ca obiect de studiu temporalitatea ca fenomen pedagogic în contextul istoricității, procesul de actualizare a contribuțiilor temporalității în modernizarea pedagogiei; ca domeniu de studiu – filosofia modernă a educației, bazată pe reflecția și aplicarea pedagogică a personalizării cadrelor; ca scop – de a identifica și explica natura și

esența aportului temporalității, a cauzelor și mecanismelor acestor contribuții în pedagogie.

Pentru prima dată sunt introduse în circuitul științific așa termeni ca sicrotimpul, chronopedagogie, capacitate conceptual-cognitivă, dinomie etc., iar problemele pedagogice au fost cercetate prin prisma științelor multidisciplinare în care s-au regăsit istoria universală și națională, filosofia, logica și psihologia.

În calitate de ambasador al Republicii Moldova în Turcia, a inițiat organizarea și desfășurarea unor evenimente importante: primele congrese științifice ale istoricilor din Moldova și Turcia; conferința internațională consacrată aniversării a zecea de la stabilirea relațiilor diplomatice între Republica Moldova și Turcia; aniversarea a 330-a de la nașterea lui Dimitrie Cantemir (Ankara, 2003); aniversarea a 335-a de la nașterea lui D. Cantemir și 300 de ani de la nașterea fiului său – Antioh (Chișinău, 2008).

A stat la baza formării și organizării activității științifice a Institutului Integrării Europene și Științelor Politice al AȘM.

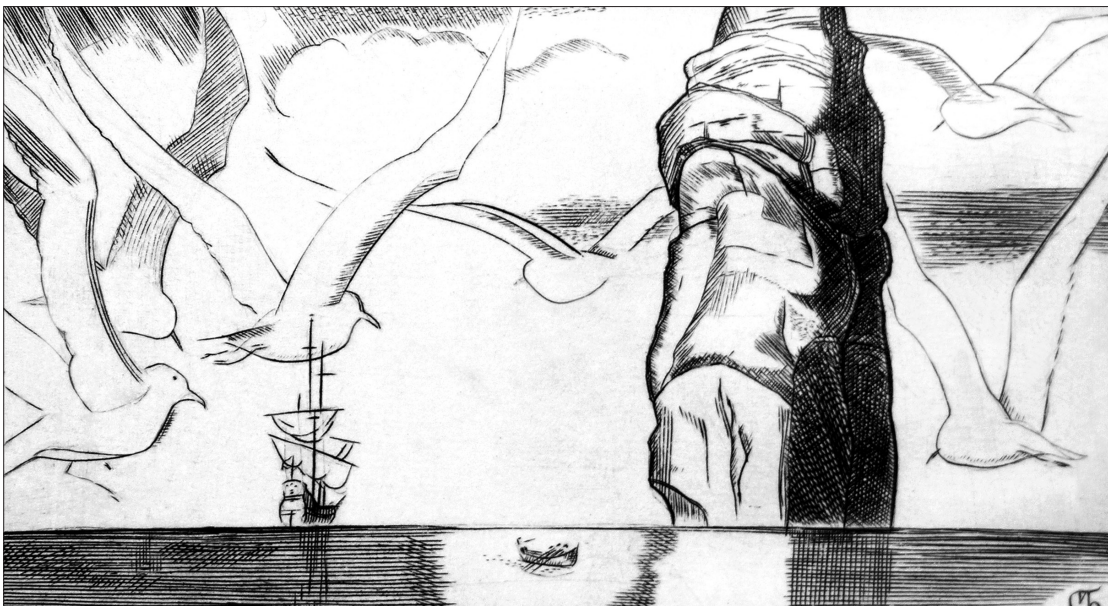
În calitate sa de Secretar General al Organizației de Cooperare Economică la Marea Neagră (OCEMN) a contribuit la lansarea și implementarea unor proiecte științifice la Universitatea Tehnică din Chișinău, la dotarea instituțiilor de învățământ preuniversitar și universitar cu tehnică de calcul și audiovizuală etc.

Despre prețuirea înaltă a activității științifice, pedagogice și de stat a profesorului universitar, doctorului habilitat Victor Țvircun mărturisesc distincțiile acordate: „Ordinul de Onoare”, Ordinul „Gloria Muncii”, Ordinul Bisericii Ortodoxe din Moldova, Ordinul Patriarhiei Ortodoxe Ruse etc.; titlurile de membru titular al Academiei de Științe Pedagogice și Sociale a Federației Ruse, al Academiei Internaționale a Școlii Superioare a Federației Ruse; titlurile de Doctor Honoris Causa al AȘM, de Doctor Honoris Causa al Universității Sociale de Stat din Federația Rusă, al Academiei Internaționale a Științelor Educaționale (Moscova).

Pe parcursul activității sale științifice și pedagogice, în calitate de ministru al Educației și de Secretar General al OCEMN, a susținut și promovat imaginea Academiei de Științe a Moldovei. Inteligent, corect și erudit, profesorul universitar Victor Țvircun este o personalitate respectată în cercurile științifice din Republica Moldova.

În numele Sfatului academicienilor AȘM, Vă exprimăm cele mai sincere sentimente de înaltă apreciere a activității științifice, manageriale și diplomatice, domnule Doctor Honoris Causa al AȘM Victor Țvircun și Vă dorim noi succese în știință și management, multă sănătate!

*Academician Teodor Furdui,
Prim-vicepreședinte de onoare al AȘM,
Președinte al Sfatului academicienilor*

Ilie Bogdesco. Frontispiciu la cartea *Călătoriile lui Gulliver* de Jonathan Swift, 1978